

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»
Факультет транспорту і логістики
Кафедра логістики

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. декана ФТЛ

Дмитро ШЕВЧУК

2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан ФМФМ

Максим ЖИТАР

2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Операційний менеджмент»

Освітньо-професійні програми: Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)
Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності
Логістика

Галузь знань: **07 «Управління та адміністрування»**

Спеціальність: **073 «Менеджмент»**

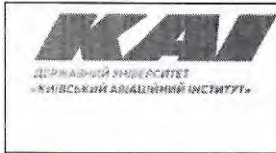
Форма здобуття освіти	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	4	135/4,5	36	36	-	63	1 ДЗ – 4с	-	Екзамен – 4 с
Заочна	4,5	150/5,0	10	8	-	132	1 К – 5с	-	Екзамен – 5 с

Індекс: РБ-6-073-1/25-2.1.13; РБ-6-073-2/25-2.1.13; РБ-7-073-3/25-2.1.13.

Індекс: РБ-6-073-1з/25-2.1.13; РБ-6-073-2з/25-2.1.13; РБ-7-073-3з/25-2.1.13.

КАІ РП 19.02–01–2026

Пш
18.02.26

Робочу програму навчальної дисципліни «Операційний менеджмент» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Логістика», «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)», «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», навчальних та робочих навчальних планів: №НБ-6-073-1/25, №НБ-6-073-2/25, №НБ-7-073-3/25, №РБ-6-073-1/25, №РБ-6-073-1з/25, №РБ-6-073-2/25, №РБ-6-073-2з/25, №РБ-7-073-3/25, №РБ-7-073-3з/25 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 073 «Менеджмент» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:
професор кафедри логістики,
д.е.н., професор

 Лариса ЛУТАЙ

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Логістика», спеціальності 073 «Менеджмент» – кафедри логістики, протокол № 1 від «13» січня 2026 р.

Гарант освітньо-професійної програми Лариса ІВАНЕНКО

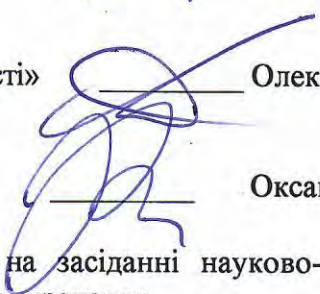
Завідувач кафедри логістики Яна КОРНІЙКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійних програм «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» та «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності спеціальності 073 «Менеджмент» – кафедри менеджменту, протокол № 2 від «2» лютого 2026 р.

Гарант освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)»

 Олена ПАЛИВОДА

Гарант освітньо-професійної програми
«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

 Олександр НАУМОВ

Завідувач кафедри менеджменту

 Оксана КИРИЛЕНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методичної-редакційної ради факультету транспорту і логістики, протокол № 5 від «5» лютого 2026 р.

Голова НМРР Наталя МЄДВЕДЕВА

Наталя МЄДВЕДЕВА

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Робоча програма навчальної дисципліни «Операційний менеджмент»	Шифр документа	КАІ РП 19.02–01–2026
		Стор. 3 із 19	

ЗМІСТ

Вступ

1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна (в сукупності з іншими освітніми компонентами)	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна (в сукупності з іншими освітніми компонентами)	4
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	8
2. Програма навчальної дисципліни	8
2.1. Зміст навчальної дисципліни	8
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	8
2.3. Тематичний план	12
2.4. Домашнє завдання, завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН)	13
2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену	14
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	14
3.1. Методи навчання	14
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	15
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	15
4. Рейтингова система оцінювання набутих знань та вмінь здобувачем вищої освіти	16

	Робоча програма навчальної дисципліни «Операційний менеджмент»	Шифр документа	КАІ РП 19.02–01–2026
		Стор. 4 із 19	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Операційний менеджмент» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни» та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни

Місце навчальної дисципліни. Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі логістики.

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти компетентностей щодо базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, теоретичних положень і практичних засобів управління основною діяльністю підприємства та умінь розробки операційної стратегії, створення й використання галузевих операційних підсистем як основи забезпечення досягнення місії організації

Завданнями навчальної дисципліни є:

- формування у студентів системних знань з теорії та практики управління операційною діяльністю підприємства;
- ознайомлення з сучасними концепціями та кращим вітчизняним і зарубіжним досвідом застосування операційного менеджменту в умовах сталого розвитку економіки;
- розвиток умінь з забезпечення якості операційної системи включно з аналізом їх реалізації та прийняттям обґрунтованих управлінських рішень;
- удосконалення практичних навичок застосування методів, засобів та інструментів операційного менеджменту в діяльності підприємств (організацій) різних сфер та галузей економіки, зокрема авіаційної.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна (в сукупності з іншими освітніми компонентами)

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких **результатів навчання**:

для освітньо-професійної програми «Логістика»:

- ПРН 3.** Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
- ПРН 4.** Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
- ПРН 5.** Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
- ПРН 7.** Виявляти навички організаційного проектування.

	Робоча програма навчальної дисципліни «Операційний менеджмент»	Шифр документа	КАІ РП 19.02–01–2026
		Стор. 5 із 19	

ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН 18. Визначати сукупність властивостей продукції, що обумовлюють її придатність задовольняти певні потреби відповідно до її призначення, та використовувати ці знання для організації безпечного зберігання та транспортування товарів.

ПРН 19. Застосовувати сучасні комп'ютерні, мобільні, цифрові технології для здійснення моніторингу руху логістичних потоків, аудиту та контролінгу логістичної діяльності, оптимізації логістичних процесів в режимі реального часу.

ПРН 21. Демонструвати навички оптимізації організаційно-технологічних аспектів управління закупівлями матеріальних ресурсів, логістичної підтримки виробничих процесів, збуту готової продукції, управління запасами, транспортування і вантажопереробки, складування та логістичного сервісу.

ПРН 24. Здійснювати складання операційної та фінансової звітності, логістичного документообігу, здійснення логістичного аудиту та контролінгу на основі аналізу статистичної звітності.

для освітньо-професійної програми «Менеджмент організації і адміністрування (за видами економічної діяльності)»:

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН 18. Вміти демонструвати базові знання та сучасні підходи до здійснення маркетингової, комерційної та операційної діяльності підприємства, вміти проводити моніторинг, аналізувати, контролювати, діагностувати та планувати діяльність підприємства, зокрема підприємств авіаційної галузі.

ПРН 19. Знати управлінську термінологію, концептуальні засади менеджменту, вміти використовувати сучасні методи управління підприємствами різних форм власності та сфер діяльності.

ПРН 20. Знати принципи управління соціально-економічних систем на мікро- і макрорівнях та методів оптимізації процесів управління.

ПРН 22. Вміти ініціювати, розробляти, оцінювати ефективність та впроваджувати інвестиційно-інноваційні проекти стратегічного розвитку підприємства на засадах сталого розвитку та принципах Глобального договору ООН.

для освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»:

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

	Робоча програма навчальної дисципліни «Операційний менеджмент»	Шифр документа	КАІ РП 19.02-01-2026
		Стор. 6 із 19	

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН 18. Мати базові знання та сучасні підходи до здійснення маркетингової, комерційної та операційної діяльності підприємства, вміти проводити моніторинг, аналізувати, контролювати, діагностувати та планувати зовнішньоекономічну діяльність підприємства.

ПРН 19. Знати управлінську термінологію, концептуальних засад менеджменту, вміти використовувати сучасні методи управління підприємствами різних форм власності та сфер діяльності в контексті концепції сталого розвитку.

ПРН 20. Знати специфіку управлінської діяльності підприємства – суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності різних галузей економіки, зокрема і авіаційній галузі в умовах євроінтеграції.

ПРН 22. Вміти виконувати комп'ютерні обчислення, що мають відношення до менеджменту та економіки, використовуючи належне програмне забезпечення, знання як аналізувати та відображати результати.

ПРН 24. Здійснювати моніторинг запобігання кризових явищ за системою показників та критеріїв, ідентифікувати та аналізувати можливий вплив факторів ризику на результативність роботи підприємства - суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна (в сукупності з іншими освітніми компонентами)

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен набути таких **компетентностей**:

для освітньо-професійної програми «Логістика»:

ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту і логістики, або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук, а також концепцій і методів управління логістичною діяльністю підприємств в умовах сталого розвитку.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 19. Уміння працювати у колективі та команді, готовність до кооперації з колегами та інформаційного обміну в ланцюгах поставок та логістичних мережах.

ЗК 20. Здатність оцінювати умови і наслідки прийнятих організаційно-управлінських рішень, уміння обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати їх правомочність з позиції соціальної відповідальності.

ЗК 21. Здатність до економічного способу мислення, уміння застосовувати кількісні та якісні методи аналізу при прийнятті управлінських рішень і будувати економічні, фінансові та організаційно-управлінські моделі.

ФК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

ФК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

ФК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

ФК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

	Робоча програма навчальної дисципліни «Операційний менеджмент»	Шифр документа	КАІ РП 19.02–01–2026
		Стор. 7 із 19	

ФК 20. Здатність планувати, організовувати та контролювати операційну логістичну діяльність в ланцюгах постачання (операції транспортування, вантажопереробки, зберігання, сортування, маркування, консолідації, митного оформлення, інформаційної підтримки тощо).

для освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)»:

ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту і логістики, або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук, а також концепцій і методів управління логістичною діяльністю підприємств в умовах сталого розвитку.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ФК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

ФК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

ФК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

ФК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

ФК 8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

ФК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

ФК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

ФК 16. Здатність аналізувати економічні явища, на основі отриманих теоретичних знань з менеджменту та економіки, робити оцінку економічної діяльності підприємства, зокрема авіаційної галузі та знаходити оптимальні шляхи її удосконалення в контексті концепції сталого розвитку.

ФК 17. Здатність розуміти та використовувати математичні й статистичні методи, які використовуються в економічній та управлінській практиці.

ФК 18. Здатність застосовувати принципи ефективного менеджменту на підприємствах, організаціях та їх підрозділах, різних організаційно-правових форм та форм власності. Розуміння сутності управлінських принципів та уміння доцільно застосовувати для вирішення завдань з менеджменту в авіаційній галузі.

ФК 19. Здатність дотримуватись системи загальнолюдських цінностей у взаємовідносинах між керівниками та найманими працівниками.

для освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»:

ІК1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ФК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами

	Робоча програма навчальної дисципліни «Операційний менеджмент»	Шифр документа	КАІ РП 19.02–01–2026
		Стор. 8 із 19	

впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

ФК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

ФК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

ФК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

ФК 8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

ФК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

ФК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

ФК 16. Здатність аналізувати економічні, зовнішньоекономічні явища, на основі отриманих теоретичних знань з менеджменту та економіки.

ФК 17. Здатність робити оцінку зовнішньоекономічної діяльності підприємства і знаходити відповідні шляхи її удосконалення.

ФК 18. Здатність розуміти та уміло використовувати математичні та числові методи, які часто використовуються в економіці та менеджменті.

ФК 19. Здатність розв'язувати широке коло проблем і задач в сфері управління зовнішньоекономічною діяльністю шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і практичних методів.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Бізнес-статистика в менеджменті», «Менеджмент», «Теорія ймовірностей та математична статистика», та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Управління бізнес-процесами в міжнародному середовищі», «Стратегічний менеджмент», «Логістичне обслуговування», «Планування логістичної діяльності», «Логістичні стратегії», «Складська логістика та управління запасами».

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

– навчального модуля № 1 «Теоретичні основи проектування та функціонування операційних систем»;

– навчального модуля № 2 «Методи та інструменти прогнозування, планування та оптимізації операційних систем», кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль № 1 «Теоретичні основи проектування та функціонування операційних систем»

Інтегровані вимоги модуля №1:

Знати:

- призначення, завдання та принципи операційного менеджменту;
- основні теоретичні положення сучасного операційного менеджменту підприємств виробничої сфери та сфери послуг;

- взаємозв'язок між стратегічним, тактичним та оперативним плануванням логістичної діяльності в ланцюгах поставок;
- основні етапи організації операційних процесів.

Вміти:

- аналізувати корпоративні та ринкові фактори операційної діяльності;
- діагностувати та структурувати операційні проблеми організації;
- використовувати методи та інструменти логістики виробництва з метою підвищення ефективності управління логістичними системами;
- складати плани виробництва, закупівель та продажів на рівнях зведеного та попереднього планування.

Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту.

Виробництво як процес перетворення ресурсів організації у вихідну продукцію. Об'єктивні закономірності управління виробництвом (операційною діяльністю).

Сутність операційної функції. Галузеві особливості операційної функції. Категорія «операційна діяльність» та «виробнича діяльність», їх взаємозв'язок та розбіжність. Виробничий та операційний менеджмент: спільні та відмінні характеристики. Сутність і місце операційного менеджменту в системі менеджменту організації. Взаємозв'язок операційного менеджменту з іншими функціональними видами менеджменту.

Історичний розвиток операційного менеджменту: промислова революція, розвиток теорії менеджменту, розвиток науки менеджменту і систем. Взаємозв'язок між категоріями «операційна функція», «операційний менеджер», «операційна система», «операційний процес», «операція». Особливості операційного менеджменту: цілі та основні завдання. Структура процесу реалізації операційного менеджменту. Функціональна характеристика операційного менеджменту.

Тема 2. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи.

Коло стратегічних питань, що вирішується у операційному менеджменті. Сутність та етапи розробки операційної стратегії. Виражена компетентність підприємства. Розробка стратегії процесу. Типи процесів: сфокусований на процесі, сфокусований на продукті та процес, який повторюється. Порівняння стратегій процесів.

Вплив життєвого циклу на операційну стратегію. Сутність виробничої стратегії. Виробнича стратегія і конкурентні пріоритети. Формування стратегії виробництва товару. Розвиток виробничої стратегії. Особливості сфери послуг, які впливають на операційну стратегію. Застосування «дерева рішень» у проектуванні продукту або процесу.

Тема 3. Операційна система організації та її характеристики.

Сутність системного підходу до операційного менеджменту. Операційна система як об'єкт управління. Особливості та властивості операційної системи.

Елементи операційної системи: підсистема забезпечення, трансформуюча підсистема та підсистема планування і контролю. «Входи» та «виходи» операційної системи.

Класифікаційні підходи до операційних систем. Специфічні риси одиначної операційної системи. Особливості операційної системи серійного типу. Характеристика операційної системи масового виробництва. Операційна система з безперервним процесом як різновид операційної системи масового виробництва

Тема 4. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати.

Поняття операційної діяльності підприємства. Склад основних ресурсів як вхідних факторів операційної діяльності. Продукт (послуга) як результат операційної діяльності підприємства. Операційні процеси організації - динамічна основа функціонування та розвитку операційної системи. Принципи організації та складність операційних процесів. Типи

операційних процесів, їх ознаки.

Організація операційного процесу у просторі: технологічний та предметний напрями спеціалізації. Поняття, структура та тривалість операційного циклу підприємства. Визначення тривалості операційного циклу підприємства. Особливості управління за фазами операційного циклу підприємства. Розрахунок тривалості операційного циклу у сферах виробництва та обслуговування.

Тема 5. Управління процесом проектування операційної системи

Традиційне проектування виробів. Сучасні методи прискореного проектування продукту. Проектування продукту очима споживача. Розгортання функції якості як можливість залучення споживача до операційного процесу.

Проектування і розвиток технологічного процесу. Вибір технологічного процесу. Типи технологічних процесів. Структура виробничого потоку. Продуктово-процесна матриця. Альтернативний вибір процесів і обладнання. Проектування виробничого потоку. Проектування і виробництво глобального продукту. Критерії удосконалення процесів створення продукту.

Сутність послуг. Операційна класифікація послуг. Сервісний бізнес і внутрішнє обслуговування. Проектування сервісних організацій. Сервісна стратегія: спрямованість і пріоритети. Розміщення сервісних об'єктів. Структуризація сервісних контактів: сервіс-системна матриця. Сервісний план. Три типи сервісних систем. Метод поточної лінії. Метод самообслуговування. Сервісні гарантії як основа для проектування послуг.

Тема 6. Управління якістю продукції і послуг.

Поняття, значення та фактори забезпечення якості товарів та послуг. Вимоги до якості і витрати на забезпечення якості. Показники якості та методи їх оцінювання. Інструменти і процедури постійного покращення якості. Визначення еталона для постійного покращення.

Інструменти контролю якості. Аналіз існуючих програм забезпечення якості: підхід У.Е. Демінга, Д. Джурана, П. Кросбі, К. Ісікави. Підхід з позицій загального менеджменту якості. Розвиток програми забезпечення якості. Система стандартів ISO 9000. Сертифікація продукції та послуг.

Модуль № 2 «Методи та інструменти прогнозування, планування та оптимізації операційних систем»

Інтегровані вимоги модуля №2:

Знати:

- методологію проведення планування та управління виробництвом відповідно до різних систем управління;
- сучасні інтегровані концепції управління виробництвом та операціями;
- основи проектування та розробки нової продукції;
- сутність розробки операційної стратегії підприємства та її взаємодії з ринковою стратегією;
- сучасні продукти підвищення ефективності діяльності підприємств та організацій на основі вдосконалення управління операційною діяльністю.

Вміти:

- застосовувати на практиці теоретичні принципи, методи та моделі операційного менеджменту;
- формувати варіанти управлінських рішень на виробництві, оцінювати їх та вибирати кращі;
- формувати і розвивати проектні команди брати участь в колективних діях;

	Робоча програма навчальної дисципліни «Операційний менеджмент»	Шифр документа	КАІ РП 19.02–01–2026
		Стор. 11 із 19	

– визначати найбільш часто виникаючі практичні завдання організаційного проектування та календарного розподілу виробничих програм надання послуг.

Тема 1. Планування потужностей операційної системи та розміщення підприємств.

Управління виробничими потужностями на підприємстві. Концепція планування потужностей. Ефект масштабу виробництва. Крива зростання продуктивності. Ефекти економії, обумовлений ростом продуктивності і масштабу виробництва. Фокусування потужностей. Гнучкість виробничих потужностей.

Планування завантаження потужностей. Визначення потреби у виробничих потужностях. Використання дерева рішень для оцінки альтернативних варіантів зміни потужностей. Планування пропускної здатності сервісного підприємства. Використання сервісної потужності і якість обслуговування. Фази пропускної здатності сервісних підприємств. Виробничі системи типу «точно в термін». Ощадні виробничі системи.

Необхідність рішень з просторової організації діяльності. Проектування та місце розташування підприємства: фактори мікро- і макросередовища. Методи розміщення промислових підприємств. Розміщення об'єктів сервісу.

Основні способи розміщення обладнання. Розміщення обладнання за технологічним і предметним принципами. Розміщення обладнання за принципом групової технології. Розміщення обладнання за принципом обслуговування нерухомого об'єкту. Розміщення приміщень сервісних організацій. Планування офісу.

Тема 2. Управління трудовими процесами та нормування праці.

Рішення, що приймаються при плануванні трудового процесу. Поведінкові аспекти в плануванні трудового процесу. Фізіологічні аспекти в плануванні трудового процесу.

Робоче середовище та умови праці, режим роботи. Розподіл та кооперація праці. Мотивування роботи. Вимірювання і нормування праці. Методи нормування праці та часу. Хронометраж. Оплата праці.

Продуктивність праці. Криві зростання продуктивності праці. Загальні рекомендації щодо підвищення продуктивності праці. Підвищення групової продуктивності.

Тема 3. Основи управління проектами.

Сутність проектного підходу до управління організацією. Планування проектів. Поопераційний перелік робіт. Сітковий графік. Методи PERT та СРМ. Графіки раннього та пізнього початку робіт. Методи сітьового планування: переваги та недоліки. Контроль за ходом виконання проекту. Міжнародний стандарт ISO 10006 «Управління якістю в проектах».

Тема 4. Управління поточним функціонуванням операційної системи

Поняття планування та його види. Базові стратегії планування. Функції, завдання і основні вимоги до оперативного управління виробництвом. Зміст та фази оперативного управління. Види систем оперативного управління виробництвом. Організація диспетчеризації операційної діяльності. Планово-диспетчерські та планово-економічні відділи.

Децентралізована та централізована система оперативного управління. Особливості подетальної, комплектної та замовної системи оперативного планування. Черговість виконання операцій. Контролювання операційного процесу: значення й технологія. Контролювання якості сировини, матеріалів, товарів та послуг. Контролювання запасів.

Тема 5. Управління матеріальними ресурсами та виробничими запасами.

Роль, завдання та принципи управління матеріальними ресурсами та запасами. Цілі створення запасів. Управлінські рішення у сфері управління запасами та пов'язаними з ними витратами. Залежний і незалежний попит. Особливості управління запасами залежного та незалежного попиту. Типові стратегії управління запасами матеріальних ресурсів при

незалежному попиті. Вибір системи управління запасами на підприємстві.

Тема 6. Управління результативністю операційної діяльності.

Поняття «результативність» та продуктивність. Показники вимірювання продуктивності. Взаємозв'язок продуктивності та продуктивності праці. Значення й зміст управління продуктивністю, його складові. Програма управління продуктивністю, її етапи. Зміст етапів. Типова модель процесу управління продуктивністю, характеристика стадій. Зовнішні та внутрішні чинники зростання продуктивності операційної системи. Комплексний підхід до питань продуктивності операційної системи. Основні шляхи підвищення ефективності операційної системи.

2.3. Тематичний план

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)								
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання				
		Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС	Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Модуль №1 Теоретичні основи проектування та функціонування операційних систем										
1.1	Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту	4 семестр				4 семестр				
		5	2	-	3	5	-	-	5	
1.2	Операційна стратегія як основа проектування операційної системи	8	2	2	4	6	-	-	6	
1.3	Операційна система організації та її характеристики	8	2	2	4	6	-	-	6	
1.4	Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати	8	2	2	4	6	-	-	6	
1.5	Управління процесом проектування операційної системи	16	2 2 2	2 2 2	6	16	2 2	-	12	
1.6	Управління якістю продукції та послуг	8	2	2	4	6	-	-	6	
	Модульна контрольна робота № 1	3	2	-	1	-	-	-	-	
	Усього за модулем №1	56	16	14	26	45	4	-	41	
Модуль №2 «Методи та інструменти прогнозування, планування та оптимізації операційних систем»										
2.1	Планування потужностей операційної системи та розміщення підприємств	14	2 2	2 2	6	5 семестр				
						28	2 2	2 2	20	

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усь ого	Ле кц ії	П ра кт . зя ня ття	СР С	Ус ьог о	Л ек ції	П ра кт . зя ня ття	СР С
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2.2	Управління трудовими процесами та нормування праці	8	2	2	4	10	-	-	10
2.3	Основи управління проектами	12	2	$\frac{2}{2}$	6	15	2	2	11
2.4	Управління поточним функціонуванням операційної системи	12	$\frac{2}{2}$	$\frac{2}{2}$	4	20	-	-	20
2.5	Управління матеріальними ресурсами та виробничими запасами	10	2	$\frac{2}{2}$	4	14	-	2	12
2.6	Управління результативністю операційної системи	12	$\frac{2}{2}$	$\frac{2}{2}$	4	10	-	-	10
2.7	Виконання домашнього завдання (ДФН) / контрольної (домашньої) роботи (ЗФН)	8	-	-	8	8	-	-	8
2.8	Модульна контрольна робота № 2	3	2	-	1	-	-	-	-
	Усього за модулем №2	79	20	22	37	105	6	8	91
	Усього за 4 семестр	135	36	36	63	-	-	-	-
	Усього за 5 семестр	-	-	-	-	105	6	8	91
	Усього за навчальною дисципліною	135	36	36	63	150	10	8	132

2.4. Домашнє завдання.

Домашнє завдання з дисципліни виконується у четвертому семестрі. Мета домашнього завдання: удосконалення теоретичних знань та практичних навичок під час вивчення матеріалу навчальних модулів. Виконання, оформлення та захист домашнього завдання здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання кожного домашнього завдання – до 8 годин самостійної роботи.

2.5. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН)

Контрольна (домашня) робота з дисципліни виконуються у четвертому семестрі з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмій студентів і є важливим етапом у засвоєнні навчального матеріалу, що викладається.

Виконання, оформлення та захист контрольної (домашньої) роботи здійснюється

	Робоча програма навчальної дисципліни «Операційний менеджмент»	Шифр документа	КАІ РП 19.02–01–2026
		Стор. 14 із 19	

студентом в індивідуальному порядку відповідно до «Методичних вказівок до виконання контрольних робіт з навчальної дисципліни «Операційний менеджмент» для студентів заочної форми навчання відповідної спеціальності та освітньо-професійних програм, розроблених провідними викладачами кафедри.

Час, потрібний для виконання контрольної (домашньої) роботи – до 8 годин самостійної роботи.

2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- репродуктивний метод;
- дослідницький метод.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, демонстрацій, самостійному вирішенні задач, роботі з навчальною літературою, аналізі та вирішенні задач з складання звітності.

3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)

Базова література

3.2.1. Балаш, Л. Я., Лисюк, О. В., Саміло, А. В., & Ковальчук, О. І. (2023). Операційний менеджмент (Ч. 1): навчальний посібник. Львів: Репроцентр захід. 194 с. URL: <https://sci.ldubgd.edu.ua/>

3.2.2. Біліченко, В.В. Буренніков Ю. Ю., Романюк С. О. Основи логістики: навчальний посібник Вінниця: ВНТУ, 2017, 129 с.

3.2.3. Драган О.І. Калінько І.В., Косач І.А., Старченко Г.В. Операційний менеджмент. Навчальний посібник. К.: Кондор, 2020 р. 264 с.

3.2.4. Капінос Г.І. Операційний менеджмент. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 322 с.

3.2.5. Кучер М.М. Конспект лекцій з дисципліни «Операційний менеджмент» для здобувачів вищої освіти із технічних спеціальностей Кам'янське: ДДТУ, 2017. 153 с.

3.2.6. Кушнірук В.С. Операційний менеджмент: опорний конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» денної та заочної форми навчання. Миколаїв: МНАУ, 2017. 124 с.

3.2.7. Маркіна І. А., Помаз О. М., Помаз Ю. В. Операційний менеджмент: навчальний посібник / За ред. І. А. Маркіної. Полтава: ПДАА, 2019. 226 с.

3.2.8. Операційний менеджмент: навчальний посібник / Л.А. Лутай, С.В. Смерічевська, С.М. Подзігун. [Електронне видання]. Київ: ДНП «ДУ«КАІ», 2025. 232 с.

3.2.9. Операційний менеджмент: презентаційний курс [Електронний ресурс]: навч. посіб. / Т. В. Омеляненко, А. В. Осокіна. К.: КНЕУ, 2016. 197 с.

3.2.10. Ратушняк О.Г. Операційний менеджмент: електрон. навч. посібн. Вінниця, ВНТУ, 2016. 243 с.

	Робоча програма навчальної дисципліни «Операційний менеджмент»	Шифр документа	КАІ РП 19.02–01–2026
		Стор. 15 із 19	

3.2.11 Сумець О.М. Основи операційного менеджменту: Підручник / За ред.проф. О.Л. Яременка. К.: ВД «Професіонал», 2005. 416 с.

3.2.12. Смерічевська С.В. Текст лекції з навчальної дисципліни «Управління логістичними проектами» вибіркового компонент освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти «Логістика» за темою: Логістичний проект та його оточення. Харків, 2020. 11 с.

3.2.13. Сумець О. М. Проектно-орієнтоване управління організацією : навч. посібник. Київ : Університет економіки та права «КРОК», 2022. 167 с.

3.2.14. Jacobs, F. Robert, Chase, Richard B. Operations and Supply Chain Management: New York: McGraw-Hill Education, 2018. URL: <https://www.mheducation.com/unitas/highered/sample-chapters/9781260238884.pdf>

Допоміжна література

3.2.15. Карпенко Ю. В. Формування операційної стратегії підприємства на засадах концепції життєвого циклу галузі. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки. 2016. № 21. Ч. 1. С. 103-107.

3.2.16. Коленда Н. В. Поняття виробничої стратегії підприємства. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. № 15. С. 103-107. URL: <http://globalnational.in.ua/issue-15-2017/23-vipusk-15-lyutij-2017-r/2763-kolenda-n-vponyattya-virobnichoji-strategiji-pidpriemstva>

3.2.17. Логістичний менеджмент: навчально-методичний комплекс з дисципліни: навчальний посібник для студентів другого (магістерського) рівня спеціальності 073 «Менеджмент» / уклад.: С.В.Смерічевська. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 104 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/49987/1/Logist_man.pdf

3.2.18. Операційний менеджмент: навч.-метод. посібник для самостійної роботи здобувачів вищої освіти денної, заочної форми навчання та дистанційного навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньою програмою «Менеджмент організацій і адміністрування» / Укладачі : Є. О. Снітко, Є. Є. Завгородня. Старобільськ: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 184 с. <https://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/bitstream/>

3.2.18. Снітко Є. О., Завгородня Є. Є. Операційний менеджмент: навч.- метод. посіб. Старобільськ: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 184 с.

3.2.20. ISO 10006:2018(ua) Управління якістю – Настанови щодо управління якістю в проєктах. URL: <https://pmdoc.ua/iso/iso10006/>

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет

3.3.1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

3.3.2. Офіційний сайт Міжнародної ради з логістики. URL: <http://www.sole.org> – SOLE.

3.3.3. Офіційний сайт Європейської логістичної асоціації. URL: <http://www.elalog.org> – ELA.

3.3.4. Українська асоціація управління проєктами. URL : <http://upma.kiev.ua>

3.3.5. Logistic.FM. Професійний журнал з логістики та SCM.: URL: <http://logist.fm/katalog-publikaciy-logistfm>

3.3.6. Official site of International Warehouse Logistics Association. Access mode: <http://www.iwla.com>

3.3.7. Supply Chain Digest (новини зі світу управління ланцюгами поставок) URL: <http://scdigest.com/>.

3.3.8. «ТОП 7 інструментів для управління проєктами у 2025 році» [Електронний ресурс]. URL: <https://worksection.com/ua/blog/5-project-management-tools.html>

 ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»	Робоча програма навчальної дисципліни «Операційний менеджмент»	Шифр документа	КАІ РП 19.02-01-2026
		Стор. 16 із 19	

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ ЗДОБУВАЧЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів		Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	ДФН 4 сем.	ЗФН 4 сем.		ДФН 4 сем.	ЗФН 5 сем.
Модуль № 1 «Теоретичні основи проектування та функціонування операційних систем»			Модуль № 2 «Методи та інструменти прогнозування, планування та оптимізації операційних систем»		
Вид навчальної роботи	бали	бали	Вид навчальної роботи	бали	бали
Виконання завдань на практичних заняттях	4б x 5 = 20	–	Виконання завдань на практичних заняттях	4б x 5 = 20	10б x 4 = 40
			Виконання ДЗ / контрольної (домашньої) роботи	12	20
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	12	–	<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше</i>	19	–
Виконання модульної контрольної роботи №1	14		Виконання модульної контрольної роботи №2	14	–
Усього за модулем №1	34	–	Усього за модулем №2	46	60
Усього за модулями №1, №2				80	60
Семестровий екзамен				20	40
Усього за дисципліною				100	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються здобувачу вищої освіти, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 1).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих здобувачем вищої освіти за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку.

4.4. Сума підсумкової семестрової модульної та **екзаменаційної** рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 2).

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та індивідуального навчального плану студента (заликової книжки), наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

Додаток 1

Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою (рекомендовані значення)

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15	
3	4	5	6	7	8	9	9-10	10-11	12-13	13-14	14-15	Відмінно
2,5	3	4	5	6	6-7	7-8	8	9	10-11	11-12	12-13	Добре
2	2,5	3	4	4-5	5	6	6-7	7-8	8-9	9-10	9-11	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
15-16	16-17	17-18	17-19	18-20	19-21	20-22	21-23	22-24	23-25	24-26	25-27	Відмінно
12-14	13-15	14-16	15-16	15-17	16-18	17-19	18-20	18-21	19-22	20-23	20-24	Добре
10-11	10-12	11-13	12-14	12-14	13-15	13-16	14-17	15-17	15-18	16-19	16-19	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
26-28	26-29	27-30	28-31	29-32	30-33	31-34	32-35	33-36	34-37	34-38	35-39	Відмінно
21-25	22-25	23-26	23-27	24-28	25-29	26-30	27-31	27-32	28-33	29-33	29-34	Добре
17-20	18-21	18-22	19-22	19-23	20-24	20-25	21-26	22-26	22-27	23-28	24-28	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
36-40	37-41	38-42	39-43	40-44	41-45	42-46	43-47	43-48	44-49	45-50	46-51	Відмінно
30-35	31-36	32-37	32-38	33-39	34-40	35-41	35-42	36-42	37-43	38-44	38-45	Добре
24-29	25-30	25-31	26-31	27-32	27-33	28-34	28-34	29-35	30-36	30-37	31-37	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	
47-52	48-53	49-54	50-55	51-56	51-57	52-58	53-59	54-60	55-61	56-62	57-63	Відмінно
39-46	40-47	41-48	41-49	42-50	43-50	44-51	44-52	45-53	46-54	47-55	47-56	Добре
31-38	32-39	32-40	33-40	34-41	34-42	35-43	36-43	36-44	37-45	37-46	38-46	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	
58-64	59-65	60-66	60-67	61-68	62-69	63-70	64-71	65-72	66-73	67-74	68-75	Відмінно
48-57	49-58	50-59	50-59	51-60	52-61	53-62	53-63	54-64	55-65	56-66	56-67	Добре
38-47	39-48	40-49	40-49	41-50	41-51	42-52	43-52	43-53	44-54	44-55	45-55	Задовільно
Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	
68-76	69-77	70-78	71-79	72-80	73-81	74-82	75-83	76-84	77-85	77-86	78-87	Відмінно
57-67	58-68	59-69	59-70	60-71	61-72	62-73	62-74	63-75	64-76	65-76	65-77	Добре
46-56	46-57	47-58	47-58	48-59	49-60	49-61	50-61	50-62	51-63	52-64	52-64	Задовільно

Додаток 2

**Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS**

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

	Робоча програма навчальної дисципліни «Операційний менеджмент»	Шифр документа	КАІ РП 19.02-01-2026
		Стор. 19 із 19	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				